

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-2-72 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 06-51/656-184
Karar Tarihi : 13.7.2006

A.TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** :Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B.RAPORTÖRLER : Ekrem KALKAN, Ekrem SOLMAZ

C.BAŞVURUDA BULUNAN : Kemal ÖZER
Belediye İşhanı Hastane Cad. No:46 K.8/30 Konya

20 **D.KARŞI TARAF** : Nokia Corporation
Tanburi Ali Efendi Sok. No:13 Etiler/İstanbul

E.DOSYA KONUSU : Nokia Corporation'ın satış noktalarına rakip ürün satılması halinde Nokia markalı ürün temin etmemesi ile 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan muhtelif konulara ilişkin iddiaların incelenmesi.

30 **F.İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikâyet dilekçesinde özetle; tüketicilerin cep telefonu için yüksek oranda vergi ödedikleri, yerli cep telefonu üreticilerine devlet tarafından yeterli desteğin sağlanmadığı, sabit hatlar ve GSM hatlarının ücretlendirilmesinde kontör yöntemi uygulandığı için tüketicilerin bu uygulama sebebiyle zarara uğratıldığı, ADSL aboneliğinin şahsa değil sabit telefonlara yapılması nedeniyle kişilerin birden fazla kez abone olmak zorunda kalabildiği ve cep telefonu pazarında Nokia Corporation'ın (Nokia) yüksek pazar gücüne sahip olduğu ve bu gücü sayesinde ortalama satış fiyatını artırdığı, satış noktalarının rakip markaları satmaları durumunda Nokia markalı ürünleri satmalarını engellediği ifade edilmektedir.

40 **G.DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 9.6.2006 tarih ve 155 sayı ile intikal eden şikâyet dilekçesi üzerine 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde yapılan değerlendirmeye ilişkin 6.7.2006 tarih ve 2006-2-72/ İİ-06-EK sayılı İlk İnceleme Raporu, 10.7.2006 tarih ve REK.0.06.00.00-110/104 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul gündemine alınarak 06-51 sayılı Kurul toplantısında karara bağlanmıştır.

H.RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; dilekçede konu edilen hususlar arasında cep telefonu üreticisi Nokia adlı teşebbüsün uygulamaları dışında kalan konuların 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceği, Nokia'nın satış noktalarına baskı yapmak yoluyla rakip cep telefonu markalarının satılmasını engellemeye yönelik davranışları hakkında ise distribütörlerin ve bayilerin istedikleri markaya ulaşabilmelerinin ve satışa sunabilmelerinin önünde bir engel bulunmadığının tespit edilmesi sebebiyle konu hakkında önaraştırma veya soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

50 **I.YAPILAN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER**

I.1 Kapsam Dışı Konular

Şikâyet dilekçesinde;

- Tüketicilerin cep telefonu için yüksek oranda vergi ödedikleri,
- Yerli cep telefonu üreticilerine devlet tarafından yeterli desteğin sağlanmadığı,
- 60 • Sabit hatlar ve GSM hatlarının ücretlendirilmesinde kontör yöntemi uygulandığı için tüketicilerin bu uygulama sebebiyle zarara uğratıldığı,
- ADSL aboneliğinin şahsa değil sabit telefonlara yapılması nedeniyle kişilerin birden fazla kez abone olmak zorunda kalabildiği

İfade edilmektedir.

70 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesinde "... her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer." denilmektedir.

Bu madde çerçevesinde, yukarıda yer verilen hususların 4054 sayılı Kanun'un kapsam alanı dışında kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

I.2 Kapsam İçi Konular

80 Şikâyet dilekçesinde cep telefonu pazarında Nokia Corporation'ın (Nokia) yüksek pazar gücüne sahip olduğu ve bu gücü sayesinde ortalama satış fiyatını artırdığı, satış noktalarının rakip markaları satmaları durumunda Nokia markalı ürünleri satmalarını engellediği ileri sürülmektedir.

90 Telekomünikasyon sektöründe yaşanan hızlı teknolojik gelişme cep telefonu cihaz piyasasını da doğrudan etkilemektedir. Yakın zamana kadar sadece ses ve mesaj iletiminde kullanılan cep telefonları, bugün internet erişiminin de dâhil olduğu pek çok fonksiyona sahiptir. Bu nedenle cep telefonu pazarında hem markalar arası hem de marka içi rekabetin yoğun olduğu, her türlü markanın distribütörlerce kolaylıkla ithal edildiği ve bütün bayilerin istedikleri ürünü tedarik edebildikleri gözlenmektedir. Ayrıca cep telefonu pazarına dağıtım ve perakende seviyelerinde giriş engeli de bulunmamaktadır.

Dosyada yer alan bilgilere göre, Türkiye cep telefonu pazarında 10'dan fazla markanın birçok değişik model ile satışı bulunmaktadır. Bu ürünler perakende seviyesinde ise yaklaşık 11.000 bayii aracılığı ile satışa sunulmaktadır. Markaların 2006 Mayıs ayı itibarıyla tahmini pazar paylarının dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

100

Tablo 1: Cep telefonu pazar payları

Markalar	Satış gelirleri pazar payı %
Nokia	64,8
Samsung	16,8
Sony/Ericsson	6,8
Motorola	5,8
Siemens	2,2
LG	1,9
Diğerleri	1,7
Toplam	100

Türkiye cep telefonu pazarında önemli büyüklükteki distribütör firmaların birden çok cep telefonu markasını ithal ettikleri ve satışa sundukları tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda bu distribütörlerin ithal ettikleri cep telefonu markaları yer almaktadır.

Tablo 2: Cep telefonu distribütörleri ve sattıkları markalar

Dağıtıcı Firmalar	Markalar
C5 Mobile	Nokia, BenQ- Siemens
Dora İletişim	Nokia, SonyEricsson, Motorola, Samsung
Genpa	Nokia, SonyEricsson, BenQ-Siemens, Motorola, Samsung
K.V.K	SonyEricsson, Nokia, BenQ-Siemens, Samsung, Motorola, Blackberry
MEP İletişim	Motorola, Nokia
MobilTEL	Motorola, BenQ-Siemens
Netcell	SonyEricsson, Motorola, BenQ-Siemens, Nokia
Sakarya T.S.	Nokia, Sagem
Şengüller	LG, Nokia, Motorola, BenQ-Siemens, SonyEricsson
Tekofaks	Panasonic
Telpa	Samsung
Teleses	Nokia, Siemens, Sony-Ericsson, Samsung, Motorola, Panasonic, LG
EkoGroup	Nokia, Siemens, Sony-Ericsson, Samsung, Motorola, Panasonic, LG, Alcatel
Telecity	Nokia, Siemens, Sony-Ericsson, Samsung, Motorola, Panasonic, LG, Alcatel, Pantech

Kaynak: Mobisad

110 Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere cep telefonu distribütörleri Nokia markalı ürünlerin yanında Nokia'nın rakibi olan birçok markayı da satışa sunmaktadırlar.

Ayrıca raportörlerce cep telefonu pazarında hem distribütörlük hem de perakende seviyesinde faaliyet gösteren Netcell ve Teleses firmaları ile yapılan görüşmelerde Nokia'nın şikâyet dilekçesinde bahsedilen davranışlarda bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında şikâyet dilekçesinde yer alan Nokia'nın satış noktaları üzerinde rakip ürünlerin satışını engellemeye yönelik uygulamalarda bulunduğu iddiası hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

120

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

130

1. Başvuru konusu hususlar arasında cep telefonu üreticisi Nokia adlı teşebbüsün uygulamaları dışında kalan konuların 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceğine,
2. Nokia Corporation'ın satış noktalarına baskı yapmak yoluyla rakip cep telefonu markalarının satılmasını engellemeye yönelik davranışları hakkında distribütörlerin ve bayilerin istedikleri markaya ulaşabilmelerinin ve satışa sunabilmelerinin önünde bir engel bulunmadığının tespit edilmesi sebebiyle konu hakkında önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.